

Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag
Fax 0703651380

Afschrift aan B&W Gemeente Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Haarlem, 30 mei 2016

Geachte heer/mevrouw,

**Betreft Hoger Beroep zaak 201603128/1/A1 - Esselman/Handgraaf / B&W Haarlem
Omgevingsvergunning kap 32 bomen aan de Betuwelaan.**

Bezwaargronden betreffende het hoger beroep tegen de uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland dd 25 April 2016 nrs. 16/1593 en 16/1594.

Het hoger beroep is ingesteld tegen de uitspraak van de Rechtbank N-H te Haarlem omdat met een aantal belangrijke en noodzakelijke punten naar onze mening geen dan wel onvoldoende rekening is gehouden. Dit geldt zowel voor de uitspraak van de Rechtbank van 25 April alsmede de het besluit van B&W van 8 maart 2016.

Juridisch kader

Het juridisch kader wordt gevormd door de Bomenverordening Haarlem. Artikel 4 bepaalt dat een vergunning wordt geweigerd als het belang van de verlening van de kapvergunning niet opweegt tegen een of meer van de daaronder genoemde belangen, te weten natuur- en milieuwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden, waarden van stads- en dorps- en dorpsschoon, waarden voor recreatie en leefbaarheid, monumentale- en waardevolle bomen en tot slot bijzondere houtopstand.

Volgens artikel 4, lid 4 wordt in beginsel geen vergunning verleend als het kappen in strijd is met de Flora- en Faunawet, de Habitatrichtlijn of andere regelgeving inzake natuurbescherming.

Beleid?

In de toelichting op de Bomenverordening staat dat deze, algemeen geformuleerde, criteria nadere uitwerking behoeven. Daar staat bij dat deze criteria in een afwegingsmodel kunnen worden geplaatst dat als instrument bij de beoordeling van de aanvraag wordt gehanteerd. Tot slot staat in de toelichting dat de beslissing op de aanvraag waar mogelijk moet verwijzen naar beleidsbesluiten.

Een dergelijk afwegingsmodel is er niet.

Als beleid geldt, nemen wij aan, het Bomenbeleidsplan 2009-2019 (definitieve versie 2010034393). We hebben dit gevonden op de site van de gemeente Haarlem.

Door het college wordt dit beleid echter niet genoemd. Niet in het oorspronkelijke besluit en ook niet in het besluit op bezwaar.

NB

In de bezwaarprocedure is door één van de bezwaarmakers expliciet gevraagd welk beleid van toepassing is en de vindplaats daarvan. (letterlijk citaat: ... *Bij de uitnodiging zaten wel de "voorlopige stukken", maar niet de achterliggende adviezen, achterliggend beleid en toepasselijke regelgeving. Ook geen vermelding waar ik die zou kunnen vinden. Ik ben vooral benieuwd welk beleid van toepassing is. Ook ontvang ik graag de achterliggende stukken van de vakafdeling. Ik zie bijvoorbeeld geen beoordeling van de staat van de bomen, terwijl ik dat wel zou verwachten. Ook zie ik geen collegebesluit, met bijbehorende*

motivering over alle maatregelen die worden genomen in het kader van het "integraal herstel van de natuurlijke rijkdom in de Verenigde Polders" (citaat uit bijlage vergunning)."

Als antwoord werden de ingediende bezwaarschriften, de reactie van de vakafdeling op de bezwaarschriften en het aangepaste herplantplan toegestuurd door het secretariaat bezwaarschriften. Daarbij werd vermeld: "Wat betreft de regelgeving merk ik op dat de vergunning, naast de Wabo, is gebaseerd op de Bomenverordening Haarlem (i.h.b. artikel 2 tot en met 5): <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Haarlem/58589.html>."

Door de behandelend ambtenaar is de volgende e-mail gestuurd: "Hierbij zend ik u de aanvullende stukken/informatie met betrekking tot uw bezwaar Betuwelaan.

Samen met de stukken die u eerder door mevrouw De Jong zijn toegestuurd, zijn dit alle aanwezige stukken. De achterliggende adviezen voor deze omgevingsvergunning zijn verwerkt in de motivering van de omgevingsvergunning. De toepasselijke regelgeving is de Bomenverordening. Het achterliggende besluit van het college om de Lage Kadijk open te stellen is bijgevoegd. Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar de staat van de bomen, omdat dat op grond van de Bomenverordening niet nodig was."

Opvallend is dat geen beleid is toegestuurd, of de vindplaats daarvan. En dat nergens in de besluitvorming wordt verwezen naar beleid. Ook niet in de beslissing op bezwaar. Dat is onzorgvuldig, omdat dit volgens de toelichting op de Bomenverordening wel noodzakelijk is. Zonder beleid kunnen de weigeringsgronden naar willekeur worden gebruikt. Dat is toch juist niet de bedoeling. Een bestuursorgaan behoort haar taak zonder vooringenomenheid te vervullen. De wens tot kap van deze bomen lijkt de overhand te hebben.

De bomenverordening gaat uit van de bescherming van bomen en het bijzonder belang van bomen, volgens het Bomenbeleidsplan 2009-2019 (definitieve versie 2010034393). In beginsel is het niet wenselijk om gezonde bomen te kappen, er moeten dus zwaarwegende redenen zijn om desondanks over te gaan tot verlening van een kapvergunning.

Als bijlage 6 bij het Bomenbeleidsplan is opgenomen een Beoordelingsformulier Kapvergunningen. Dit formulier is echter niet gehanteerd. Bij de vergunning zit een bijlage 3 met overwegingen. Daarin wordt met geen woord gerefereerd aan de belangen die worden gediend bij behoud van de bomen, deze bijlage van één A4 bevat geen enkele belangenafweging. Het college houdt zich dus niet aan zijn eigen beleid. Dat is onzorgvuldig.

Uit het Bomenbeleidsplan blijkt dat de bomen in Haarlem worden geschouwd en dat de kwaliteit van de bomen bekend is. Dit is niet in lijn met de opmerking naar bezwaarmakers dat er geen rapport over de kwaliteit van de bomen is omdat dit niet nodig is op grond van de Bomenverordening. Dergelijke rapporten zijn er namelijk wel. De voormalig stadsecoloog heeft ook verklaard dat de kwaliteit van de bomen goed is.

In de bijlagen bij het Bomenbeleidsplan is zelfs opgenomen hoe het gesteld is met de kwaliteit van de bomen, uitgesplitst naar wijk.

Citaat uit het Bomenbeleidsplan: "Haarlem heeft een inventarisatie gemaakt van de bestaande bomen in de stad. Daarbij wordt ook de onderhoudstoestand, de veiligheidstoestand en de toekomstverwachting opgenomen. Daarbij wordt aangegeven of er op korte termijn beheermaatregelen noodzakelijk zijn. Op grond hiervan worden de bomen ingedeeld in een bepaalde categorie: C. zeer slecht/dood; D. slecht; C. matig; A. goed; A+ zeer goed."

De bomen aan de Betuwelaan zijn aangemerkt als behorend tot de categorie A. goed: De conditie en levensverwachting zijn goed. T.a.v. de mechanische en fysiologische toestand worden op basis van de huidige toestand op middellange termijn (>10jaar<25jaar) geen problemen verwacht.

Het Bomenbeleidsplan bevat tot slot een bijlage 9 met de gewenste hoofdboomsoorten. Voor de Betuwelaan is opgenomen de *Platanus orientalis*, een boom die 30 m. hoog kan worden.

In het Bomenbeleidsplan staat dat het college op aandringen van het burgerinitiatief “Bescherming groen in Haarlem” heeft besloten tot het invoeren van een groentoets. Bij besluitvorming over fysieke projecten moet een groentoets worden uitgevoerd om een afweging te kunnen maken in verband met het behoud van bomen en ander groen.

Bij de besluitvorming over de openstelling van de Lage Kadijk in het broedseizoen, is zo’n toets niet gedaan. Ook in het vervolg daarop, bij de uitvoering van de maatregelen die in dat besluit zijn genoemd, is dat niet gebeurd. Dat lijkt ons een omissie.

De bescherming van weidevogels is iets nieuws in het beleid van de gemeente Haarlem. Om dit beleid tot uitvoering te brengen, zijn maatregelen nodig. In wezen is dat ook een project: de uitvoering van maatregelen om de weidevogels weer terug te laten keren naar dit gebied. Gelet op de strekking van de bomenverordening, namelijk behoud en bescherming van gezonde bomen, is een groentoets op zijn plaats om de gevolgen inzichtelijk te maken.

Uit dit geheel volgt in ieder geval dat het de bedoeling van de Bomenverordening is om zorgvuldig om te gaan met bestaande bomen en groen.

Dit beginsel komt echter totaal niet tot uitdrukking in de manier waarop omgegaan wordt met deze bomen.

Flora en Faunawet

Inmiddels zijn er vleermuizen gesignaleerd in de toppen van deze bomen (bij een bezoek door de Haarlemse Bomenridders en d.m.v een batscan).

Bij de vergunningverlening zit echter geen scan zoals bedoeld in de Flora- en Faunawet.

Daarover wordt in het geheel niets gesteld bij de vergunningverlening. Dit is een omissie die niet alleen in strijd is met het eigen beleid, maar ook met wetgeving. Zonder ontheffing van het ministerie van LNV mag er niet worden gekapt.

Inhoudelijke argumenten

De doelstelling van de kap is de bevordering van de weidevogelstand, in het belang van de ecologie. Naar onze mening heeft het College van B&W niet of nauwelijks de noodzakelijke afwegingen gemaakt van het landschappelijk belang en de ecologische schade aan de biodiversiteit van deze waardevolle statige rij populieren aan de rand van Molenwijk. Er is op geen enkele wijze het belang van de leefomgeving en de onacceptabele ingreep daarop door de gunning van de kap meegewogen. Bij het besluit tot openstelling van de Lage Kadijk in 2013 woog het belang van recreatie zwaarder en was de overweging dat het gebied vrijwel niet meer geschikt is voor weidevogels. Nu weegt het ecologisch belang van de weidevogels weer zwaarder. Dit beleid is ondeugdelijk en willekeurig.

De andere argumenten die in de kapvergunning werden genoemd, zijn al weerlegd. Dit is het enige argument dat nog over is.

Bij de rechtbank heeft het college erkend dat er wel degelijk sprake is van zekere waarden bij deze bomen. De landschappelijke waarden werden niet betwist. Die staan vast.

Wij menen dat de belangenafweging onzorgvuldig is geweest en dat de kapvergunning niet in stand kan blijven.

Hierna voeren wij een hele reeks argumenten aan waaruit blijkt dat er nauwelijks een belang wordt gediend met de kap van deze mooie bomenrij. Omdat de kap van deze bomen niet of nauwelijks

bijdraagt aan een mogelijke zeer twijfelachtige toename van de weidevogels in dit gebied, is het doorzetten van deze kap onevenredig. De belangen bij behoud van deze bomen moeten zwaarder wegen.

Een keuze voor de weidevogels is onbegrijpelijk en ook in strijd met de belangenafweging genoemd in de Bomenverordening Haarlem. De Weidevogelstand neemt in geheel Nederland aanzienlijk af ook in zeer grote agrarische gebieden. De keuze voor de kievit en grutto door B&W Haarlem in dit gebied is ondeugdelijk en zal heroverwogen moeten worden door middel van een kapverbod van de 32 gezonde bomen aan de Betuwelaan.

Achtergrond.

Wij willen eerst de achtergrond schetsen van dit gebied. Wij zullen u ook nog kaartmateriaal toesturen en foto's om een indruk te geven.

De Verenigde Polders is een van de laatste stukjes agrarisch gebied in de Gemeente Haarlem, ingeklemd tussen de stedelijke bebouwing van Molenwijk, Zuidschalkwijk en de Zuid-Schalkwijkerweg.

Het gebied is ruim 50 ha. groot. Het noordelijke deel is iets groter dan het zuidelijke deel.

In het zuidelijke deel zit boer Van de Nes. Hij is de laatste boer in Haarlem die het als kostwinning doet.

Zijn vader boerde hier ook al. Zowel zijn vader als hijzelf hebben tot in de Jaren '90

“weidevogelvriendelijk” geboerd. Dit werd hen mogelijk gemaakt door een subsidieregeling.

Deze subsidieregeling bestaat echter niet meer. Om een goed renderend boerenbedrijf te hebben, is eigenlijk een gebied van ongeveer 50 ha. nodig. Zijn bedrijf heeft dus eigenlijk te weinig land om goed te renderen. Zij hebben naast het boerenbedrijf een winkeltje in het bedrijf, waar je melk, vla en enkele andere boerenproducten kunt kopen. Sinds het wegvallen van de subsidie kan hij het zich niet meer permitteren om rekening te houden met weidevogels. Hij is genoodzaakt om intensief te maaien.

In het noordelijke deel zit boer Stokman, of beter gezegd een zoon van de voormalige boer Stokman.

Hier wordt hobbymatig geboerd. De familie Stokman heeft met de gemeente Haarlem in het verleden een overeenkomst gesloten omdat de gemeente woningbouwplannen had voor dit gebied.

Overeengekomen is dat de familie Stokman, totdat de gemeente woningbouw zou realiseren, het noordelijke deel om niet in gebruik mocht houden.

Die woningbouwplannen zijn uiteindelijk niet doorgegaan, na een referendum met als uitkomst dat de Groene Zoom ook groen moet blijven.

De familie Stokman heeft dit gedeelte van de polder dus al jarenlang om niet in gebruik.

Het is publiekelijk bekend dat boer Stokman niet bereid is om afspraken te maken met als doel om boer Van de Nes ook het noordelijke deel te laten gebruiken.

De weidevogelstand was redelijk, totdat de subsidieregeling voor de bescherming van weidevogels verviel. Ook met aanwezigheid van deze bomen die ook toen al ongeveer zo hoog waren.

De weidevogelstand liep daarna dramatisch terug.

Volgens het besluit tot openstelling van de Lage Kadijk in het broedseizoen zouden er met de boer in het zuidelijke deel afspraken worden gemaakt.

Het is inmiddels echter duidelijk dat deze boer niet genegen is om deze afspraken te maken. Hij kan het zich niet permitteren. In de gemeentelijke stukken staat ook dat onderdeel van deze afspraken is dat de boer in het zuidelijke deel extra grond in gebruik zou krijgen. Inmiddels is ook duidelijk dat de boer in het noordelijke deel niet bereid is om ook maar enig deel in gebruik te geven.

Deze afspraken komen dus niet tot stand.

Uit het onderstaande blijkt dat het agrarisch beheer van veel groter belang is voor het eventueel terugkeren van de weidevogels dan de aanwezigheid van de bomen aan de Betuwelaan. Zolang er niets wijzigt in het agrarisch beheer, met name in het zuidelijke deel, heeft de kap van de bomen geen zin.

Openstelling Lage Kadijk in het broedseizoen

In de stukken wordt verwezen naar het besluit uit 2013, na jarenlange discussie, om de Lage Kadijk niet meer af te sluiten tijdens het broedseizoen van weidevogels. Dit omdat er vele gebruikers van de Lage Kadijk waren en nog maar weinig weidevogels. Omdat dit besluit negatieve gevolgen zou hebben voor de weidevogels is besloten om als compenserende maatregel onder meer een kapaanvraag in te dienen voor de betreffende populieren aan de Betuwelaan. Bij dat besluit werd de kanttekening geplaatst dat nog niet alle benodigde maatregelen waren getroffen ten gunste van de weidevogels en dat het nemen van het besluit wellicht tot gevolg zou hebben dat de broedvogels helemaal zouden verdwijnen. Door de openstelling van de Lage Kadijk was het gebied immers “vrijwel niet meer geschikt voor weidevogels” (letterlijk citaat). Om in de toekomst weer weidevogels in het gebied te krijgen, zou veel inspanning vragen. Dit terwijl de weidevogels een bijzondere natuurwaarde hebben. Ondanks deze kanttekening is het besluit genomen om de Lage Kadijk het gehele jaar open te stellen. Het belang van de weidevogels, de natuurwaarde, woog minder zwaar dan het belang van recreatie.

In 2013 werd dus een besluit genomen waardoor de vogelstand nadelig werd beïnvloed. Welbewust werd een besluit genomen met een nadelige invloed op de ecologie. Destijds stelde de Vogelwerkgroep vast dat er bijna geen weidevogels meer broedden in de Verenigde Polders. Alleen het zuidelijke deel bood nog een kleine kans voor broedende weidevogels. Die vaststelling was de aanleiding om de Lage Kadijk dan maar niet meer af te sluiten, er waren immers toch nauwelijks weidevogels meer. De weidevogelstand was door allerlei redenen geminimaliseerd en had eigenlijk nauwelijks nog kansen. Het was echter geenszins de bedoeling van de Vogelwerkgroep dat de Lage Kadijk zou worden opengesteld, integendeel. De Vogelwerkgroep pleitte juist voor verbetering van de voorwaarden voor het broeden door weidevogels en voor handhaving van de afsluiting van de Lage Kadijk tijdens het broedseizoen. Dat zou ook een gunstige uitwerking hebben op andere beschermde dieren. Maar goed, het belang van recreatie woog zwaarder dan het belang van ecologie en de Lage Kadijk is sindsdien niet meer afgesloten tijdens het broedseizoen.

En nu wordt het belang van ecologie weer uit de kast gehaald om de kap van deze gezonde bomen te motiveren. Dit is natuurlijk wel een beetje de zaken omdraaien. Eerst worden de kansen voor broedvogels feitelijk teniet gedaan, en vervolgens worden de broedvogels gebruikt om de bomen te laten wijken, waarmee de ecologische waarde weer nadelig wordt beïnvloed. Naar onze mening is dit geen zorgvuldige belangenafweging en is op geen enkele wijze bij de gunning van de kap de aanslag op de leefomgeving meegewogen.

Wij menen dat een belangenafweging in het voordeel van de bomen zou moeten uitvallen. Kap is niet noodzakelijk, ook niet voor de ecologie, zoals genoemd.

Er is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met de mogelijkheid om de bomen zeer ver terug te snoeien. Ook dan kunnen ze nog jaren mee. De populieren zijn dan niet meer hoger dan de bomen aan de Zuid-Schalkwijkerweg of aan de rand van het Molenplaspark. Het ecologische argument vervalt dan. Dit is een gebrek in de voorbereiding, niet alle feiten en belangen zijn goed onderzocht.

Nu wordt het voorgesteld alsof alleen kappen de mogelijkheid biedt om geen hoge uitkijkposten voor roofvogels meer te bieden, dus als enige mogelijkheid om het ecologisch belang van de weidevogels te dienen, terwijl een veel minder vergaande oplossing, waarbij het belang bij het behoud van gezonde bomen ook meeweegt, tot hetzelfde resultaat leidt. Dat lijkt mij een onevenwichtige afweging.

Kortom, het belang van natuurwaarde, het behoud van de bomen door ze rigoureus te snoeien, is onvoldoende meegewogen en zou moeten leiden tot een andere afweging.

Tot slot is onvoldoende meegewogen dat rondom de gehele polder behoorlijk hoge bomen staan.

Misschien zijn deze populieren iets hoger dan de andere bomen, maar dat kleine verschil valt in het niet als je kijkt naar de omvang van deze polder. Op een afstand van enkele 100-den meters is een boom van

bijvoorbeeld 25 tot 30 meter hoog ook een prima uitkijkpost, helemaal als die veel dichterbij het “betere” deel van de polder staat, “beter in de zin van “beter voor de weidevogels”. Deze populieren staan nl. bij het “slechtste” deel van de polder, slecht in de zin van minder geschikt voor weidevogels.

Tegengesteld beleid

De belangenafweging is in onze ogen ook onzorgvuldig geweest omdat de gemeente op diverse facetten een verschillend beleid voert.

In dit geval weegt het belang van de bescherming van de weidevogels zeer zwaar, zo stelt het college,

Maar er is geen beleid te vinden waaruit blijkt hoe het college de verschillende belangen afweegt.

Wel zijn er een aantal beleidsbesluiten waaruit blijkt dat in die gevallen het belang van de weidevogels niet zo zwaar werd gewogen. Deze verschillende beleidsbesluiten staan haaks op elkaar.

We bedoelen hiermee de beleidsbesluiten om een brug over de Ringvaart aan te leggen, precies ten zuiden van deze polder, en om een recreatief fietspad aan te leggen, midden door het zuidelijke deel van de polder. Dit in het kader van “Rondje Haarlem”. Een fietsroute die het mogelijk maakt om helemaal om Haarlem heen te fietsen. Dit mooie fietspad loopt van Molenwijk, dwars door de polder, naar de nieuwe brug. En vanaf de brug naar de Zuid-Schalkwijkerweg. Ook voor brommers naar Haarlemmermeer heel geschikt. Daar is destijds bezwaar tegen gemaakt, maar de vrees dat brommers de weidevogels zouden verstoren, was niet van belang. Dat was een kwestie van handhaving. Omdat er, tot nu toe, nog nooit is gehandhaafd, maken ook brommers gebruik van dit pad. Ook niet bepaald goed voor de rust van eventuele broedende weidevogels. Ook katten kunnen via dit pad goed de polder in, iets wat voorheen ook niet mogelijk was.

Om de weidevogels te beschermen had de brug enkele honderden meters naar het westen aangelegd kunnen worden. De brug verbond dan de bestaande Zuid-Schalkwijkerweg met de Ringvaart. Dit was een keus voor de weidevogels geweest. Daartoe besloot de gemeente echter niet, in het licht van de weidevogels een onbegrijpelijke keus. (Maar niet onbegrijpelijk vanuit financieel oogpunt: de provincie financierde het geheel.)

En tot slot natuurlijk het besluit om de Lage Kadijk open te stellen voor het verkeer in het broedseizoen. Dit staat haaks op het “weidevogelbeleid”.

Deze besluiten hebben de weidevogels bepaald geen goed gedaan. Juist in het zuidelijke deel van de polder hadden de weidevogels nog een kans, maar die kans werd geminimaliseerd door deze maatregelen. Er waren alternatieven voor dit pad, maar het belang van de weidevogels woog niet zo zwaar dat daarvoor gekozen is. Het ging immers toch al zo slecht met de weidevogels, dat de politiek dat niet de moeite waard vond.

Er zijn zelfs plannen geweest om de gehele polder geschikt te maken voor recreatief medegebruik. Dat bestemmingsplan heeft de eindstreep niet gehaald, maar ook dat was bepaald niet gericht op de bescherming van weidevogels. Integendeel. Die hadden dan helemaal geen kans meer gehad. Dat dit plan niet door is gegaan, lag trouwens niet aan de weidevogels. Die speelden daarbij geen rol. Wel het mislopen van subsidie van de provincie.

Kortom, tot nu toe heeft het belang van de bescherming van weidevogels nog nooit een rol van betekenis gespeeld bij allerlei beleidsbesluiten. Er zijn allerlei maatregelen genomen die niet goed waren voor de stand van de weidevogels.

Het belang van weidevogels wordt in geen enkel beleidsstuk genoemd, en al helemaal niet dat dit nu ineens zo zwaarwegend is, dat een ander natuurbelang, het behoud van gezonde bomen met natuurwaarden, daarvoor moet wijken.

In 2013 is besloten om de Lage Kadijk open te stellen in het broedseizoen. Daarbij is onderkend dat dit nadelig was voor de weidevogels, maar daarom werden compenserende maatregelen bedacht: de boer moest zijn bedrijfsvoering aanpassen, het waterpeil zou worden aangepast, en de hoge bomen langs de Betuwelaan zouden worden gekapt. Dan hadden eventuele roofvogels daar geen uitkijkpunt. Voor het gemak is daarbij niet vermeld dat in het Molenplaspark, en ook langs de andere kant van de polder, ook zeer hoge bomen staan. Juist het Molenplaspark ligt aan de zuidelijke kant van de polder, waar de weidevogels nog een kleine kans hadden. Maar die bomen hoeven niet te wijken, terwijl die net zo goed als deze populieren dienen als uitkijkpunt. Ze zijn nauwelijks minder hoog.

Het waterpeil is aangepakt, maar de boer heeft nog steeds geen maatregelen getroffen. Wij hebben begrepen dat er wel een eerste contact zou zijn geweest met de boer, maar hij heeft nog nooit iets op papier gezien. Inmiddels zijn we drie jaar verder, hoe serieus moeten de plannen van de gemeente worden genomen?

Het beleid van de gemeente is willekeurig en pakt onredelijk uit. In feite is er geen beleid en werkt divers beleid elkaar tegen. De uitkomst is onvoorspelbaar. Het lijkt een salamitactiek.

De vraag is wat het effect zal zijn als deze bomen worden gekapt. Het is niet aannemelijk dat de weidevogelstand zal toenemen, omdat daarvoor meer maatregelen nodig zijn. Het ziet er niet naar uit dat die zullen worden genomen. Ook de nadelige effecten van de uitvoering van andere beleidsbesluiten zijn veel groter dan het effect van de kap van deze bomen. Of de kap van deze bomen bij draagt aan de bescherming van de weidevogels, is de vraag. De bijdrage is hoogstens heel klein, maar waarschijnlijk nihil. Dit terwijl er wel natuurwaarden verloren gaan.

Dit is onredelijk, terwijl het wel mogelijk is om de natuurwaarden van bomen ook te laten meespelen. Gelet op de hierboven genoemde andere beleidsbeslissingen die tegenstrijdig zijn aan het genoemde belang om deze bomen te kappen, zou het belang van de natuurwaarde van deze bomen zwaarder moeten wegen dan het zogenaamde belang van de weidevogels. Een belang dat op allerlei andere fronten niet wordt gediend. De kap van deze bomen draagt er nauwelijks of niet aan bij. Het behoud van gezonde bomen zou zwaarder moeten wegen dan een verondersteld belang voor de weidevogels, dat er in werkelijkheid nauwelijks of niet is.

De mogelijkheid van drastische snoei is niet serieus meegewogen. Dat de bomen dan één seizoen minder mooi zijn, en daarna weer jaren mee kunnen terwijl ze dan niet hoger zijn dan de rest van de bomen die rondom de polder staan, is ook een natuurbelang. Ons inziens is dat niet voldoende meegewogen.

Ook de mogelijkheid om grotere bomen terug te planten dan de jonge aanplant die nu is voorzien, is niet meegenomen. De bomen die worden terug geplant, hebben 20 jaar nodig om een hoogte van max. 12 meter te bereiken.

De “sprietjes” die nu terug komen, hebben die natuurwaarde niet.

Redenatie van de gemeente lijkt: wij zijn zorgvuldig, want we hebben de bewoners er bij betrokken. Dat lijkt ons niet een juiste definitie.

Inhoudelijke argumenten - vervolg

B&W van de Gemeente Haarlem maakt gebruik van haar recht om vergunning af te geven voor het kappen van de 32 gezonde bomen aan de Betuwelaan te Haarlem. Het College benadrukt diverse malen het grote belang bij een spoedige uitspraak en wenst de kap, na 3 zomers dralen, nu met grote spoed te laten plaatsvinden. De boer/pachter van de percelen grenzend aan de Betuwelaan is in zijn activiteiten absoluut niet terughoudend. Vanaf begin april hebben meerdere mestinjecties plaatsgevonden en rijden er dagelijks tractors over zijn grasland. Dit heeft een fatale werking op weidevogelnesten. Het uitblijven van uitvoering van een beperkende maatregel is onbegrijpelijk. Volgens deskundige rapporten waaronder het onderzoek naar de weidevogelstand van de Provincie Noord-Holland is de invloed op toename van de weidevogels voor 42% afhankelijk van agrarisch beheer, 15% aan grondwater stand, 15% aan bomen en 15% aan bebouwing.

Quick-scans door de gepensioneerde stadsecoloog D.H. Vonk zijn overhaast en zeer eenzijdig. Het is het voor ons onbegrijpelijk dat het inmiddels opgedroogde drassige strookje is gecreëerd op 20 meter afstand van de Betuwelaan. Het gehele gebied bevat 50 hectares en heeft absoluut meerdere geschikte plekken heeft om dit soort drassige strookjes te creëren zonder dat daar bomen voor gekapt moeten worden. Voor de mogelijke terugkeer van een enkele kievit of grutto in de Verenigde Polders staat de kap van de 32 bomen aan de Betuwelaan niet in verhouding tot het verlies van de natuur in het van oorsprong geplande groene en verkeers-arme Molenwijk, waardoor de bewoners een groter woongenot ervaren.

Het zou van wijsheid getuigen als eerst serieuze pogingen worden gedaan om het gebied aantrekkelijk te maken voor weidevogels. Daarbij hoort dan dat er meerdere draspoelen worden aangelegd, vooral in het deel in het midden. We hebben begrepen dat de aanleg van zo'n draspoel niet zo veel om het lijf heeft. In twee uur is het gebeurd, enkele meters waar het gras wordt omgewoeld, daar komt het op neer. Het moet toch mogelijk zijn, omdat de boer hier alleen uit hobby boert, om wat meer van deze plekken aan te leggen. Hij is niet afhankelijk van de hoeveelheid gras die hij van het land kan halen.

De aanleg van één klein gebiedje (inmiddels overigens al lang droog gevallen), pal naast de hoogste bomen langs de rand, kan niet serieus worden genomen. Als dat bewijsbaar resultaat blijkt te hebben, kijk dan of er nog aanvullende maatregelen nodig zijn. Dan is misschien ook meer duidelijk over eventuele afspraken met beide boeren. Zonder dergelijke afspraken heeft de kap weinig zin. Omdat de kap het minst bijdraagt aan eventueel herstel van de weidevogelstand, zou dat de laatste maatregel moeten zijn, nadat de andere maatregelen succesvol zijn uitgevoerd.

Wij streven ernaar om voor de behandeling van het hoger beroep met een onafhankelijk deskundigenrapporten aan te tonen dat de toename van de vogelweidestand in de Verenigde Polders na de kap aan de Betuwelaan zeer twijfelachtig is en niet opweegt tegen het verlies van de landschappelijk en milieuwaarde.

Ons verzoek aan de Raad van State is om op grond van de ondeugdelijke beleidsafweging en de tegenstrijdigheid in het beleid van het College van B&W de kap van 32 gezonde bomen te voorkomen.

Tijdens de behandeling van het beroep bij de Rechtbank N-H heeft de gemeente vertegenwoordiger een nieuwe ontwikkeling aangekondigd waarbij gedurende de komende zomer het gehele populieren bestand in de wijk Schalkwijk onderzocht gaat worden door een bomen expert bedrijf. Op deze wijze is

het ook mogelijk dat gedurende de behandeling van de hoger beroepzaak dat de 29 populieren aan de Betuwelaan ook onderdeel kunnen worden van dit grootschalige deskundig onderzoek.

Verdere argumenten tegen de kap zijn:

Belang bij behoud van de bomen:

- Uit het bomenbeleidsplan 2009-2019 blijkt dat de leefbaarheid van de omgeving een belangrijke rol moet spelen. Mensen voelen zich beter in een groene omgeving. Bomen leveren een bijdrage aan de fysieke en geestelijke gezondheid van de mensen.
Dit criterium van de waarde van bomen voor de leefbaarheid is na inspraak uitdrukkelijk toegevoegd aan het bomenbeleidsplan.
Bomen dragen verder bij aan een gezond leefklimaat. Ze produceren zuurstof, binden fijnstofdeeltjes, dempen geluid en verlagen de temperatuur. Ze verhogen de luchtvochtigheid en draineren 's zomers vochtige plekken.
Bomen hebben een positief effect op de lokale luchtkwaliteit.
Het primaire uitgangspunt voor het bomenbeleid moet de bijdrage aan de woon en leefomgeving zijn.
Ook de landschappelijke waarde staat niet ter discussie.

- In 2011 heeft de commissie beroep en bezwaar de bezwaren tegen kap gegrond verklaard. De gemeente Haarlem heeft deze bezwaren toen overgenomen.
- Een grote groep bewoners, oorspronkelijk tegen kap, hebben hun verzet opgegeven omdat de indruk ontstond dat de kap definitief was en er alleen gepraat kon worden over wel of geen herplant na de kap en dus koos men maar voor het beste alternatief. Wat helaas nu wordt opgevat als dat zij instemden met de kap, dat is niet het geval.
- De landelijke organisatie SOVON (SOVON Vogelonderzoek Nederland) 2005 heeft onderzoek gedaan naar predatoren bij weidevogels. Dat zijn o.a. Roofvogels, katten, ratten, kraaiachtigen en reigers. Er zijn momenteel nog geen roofvogels gezien. Wel katten en zwarte kraaien en een reiger. Geen van de predatoren zijn afhankelijk van de bomen om een ei of pullus van een weidevogel te pakken. Katten horen en ruiken zeer goed. Ze hoeven er maar naar toe te lopen. En vogels vliegen over om te zien waar ze moeten zijn. Elk willekeurig heuveltje, paaltje, lantaarnpaal, hekje, dakrand of boom (ongeacht de grootte/hogte) kan een uitkijkpost zijn. Bovendien eten de genoemde predatoren ook duiven, kleine zoogdieren en andere kleine of onvolwassen vogels. Niet alleen maar eieren en pullen van weidevogels. Bron; SOVON Vogelonderzoek Nederland.

Het weghalen van de bomen heeft nauwelijks effect voor de predatie van Buizerd en Blauwe Reiger. Soorten als Buizerd en Blauwe Reiger haalden kuikens weg uit gebieden die op kilometers afstand van hun nesten lagen, en maken bij de jacht ook niet of nauwelijks gebruik van opgaande uitvalsbases (bron SOVON Vogelonderzoek Nederland, pag. 131)

- Aan de Betuwelaan staan een groot aantal hoge lantaarnpalen waarop roofvogels ook een goed uitzicht op het weideveld hebben. De daken en de schoorstenen van de huizen op Beveland

direct aan de Betuwelaan gelegen bieden een goed uitzicht op het weiland.

- De populieren die nu zouden moeten verdwijnen zijn maar een klein onderdeel van een veel groter bomenbestand rondom het noordelijk deel van het weiland. Aan de Westkant op de Schalkwijkerweg aan de overkant van de Betuwelaan staan minstens 100 hoge bomen, die blijven staan.
- De quickscan, waarin onderzoek gedaan wordt naar de verschillende natuurwaarden van het gebied, beslaat maar driekwart A4. De quickscan gaat alleen over de bomenkap en bevat zelfs een advies wanneer de bomen gekapt kunnen worden. Terwijl de quickscan over het gehele gebied (incl de weilanden) zou moeten gaan, over de biodiversiteit en de relatie tussen het belang van de bomenkap ten behoeve van de weidevogels. Je kunt er dan ook uit opmaken of de omstandigheden voor de weidevogels (bijv. voldoende geschikt voedsel) er wel goed zijn. Al deze informatie ontbreekt.
De weilanden beslaan bijna 50 hectare. (20 hectare in het zuidelijke deel, 26 hectare in het noordelijke deel). Het is onmogelijk dat een quickscan over zo'n groot gebied, op slechts één A4 past. Er zijn vleermuizen in het gebied aanwezig, dit hebben we met een batdetector ter plekke geconstateerd. Bij het foerageren volgen vleermuizen bomenrijen, de Betuwelaan bomen kunnen belangrijk zijn als foerageroute van de vleermuizen. Wij dringen da ook aan op een gedegen onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen (F&F-wet).
- In een gesprek met dhr. Kuijs op 9 mei 2016 van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemeland is duidelijk geworden dat de Waterstand een van de belangrijkste factoren is voor weidevogels, vervolgens maaibeeld en dan eventueel bomenrijen in de omgeving. De polder zal 3 waterstanden krijgen. In het Zuidelijke deel zal de waterstand het meest gunstig worden voor weidevogels als alle maatregelen hiervoor in werking treden. Het noordelijk deel van de polder, waar de Betuwelaan langs ligt zal het minst gunstig worden qua waterstand. Dhr. Kuijs geeft tevens te kennen dat de bomen aan de Betuwelaan kunnen blijven staan als het zuidelijke deel van de polder geschikt wordt gemaakt voor weidevogels.
- De bomen staan er al meer dan 40 jaar. In 1998 zijn er nog 41 broedparen weidevogels en in 2006 zijn er 16 broedparen weidevogels geteld. Broedende weidevogels gaan prima samen met de populieren.
- Uit de bijlage van 26-2-2013 van het collegebesluit:
De Weidevogelstand in de verenigde polders is de laatste jaren weliswaar teruggelopen maar dit verschijnsel doet zich landelijk voor. Hier is geen eenduidige oorzaak voor aan te wijzen volgens de notitie weidevogels kan dit te maken hebben met seizoensinvloeden, toename van vossen of drukte door menselijke invloeden.
- Roofvogels zijn een natuurlijk gegeven voor weidevogels. Het voorkomen van roofvogels in de omgeving en broeden weidevogels kan samengaan. Als voorbeeld; bij de Hekslootpolder broeden weidevogels en toch zijn daar ook verschillende roofvogels, waaronder buizerds. Deze worden er regelmatig waargenomen. Bij IJsbahn Nova Zembla broeden ze ook.
- Een voorstel om de weidevogels EN de bomen te behouden. Maak als het ware als een soort proef / 'pilot' eerst alleen het zuidelijke deel van het weiland geschikt voor de weidevogels. Qua bebouwing, grondwaterstand en bomen is dat een gunstige plaats. Dit is ook wat dhr. Kuijs van

Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland suggereerde. Als dat goed verloopt is er weinig reden meer om de relatief ongunstige Noord-polder te gaan ontwikkelen voor weidevogels.

De bomen kunnen dan voorlopig blijven staan. Wacht eerst af of hier daadwerkelijk weer een toename komt van het aantal broedende weidevogels. Doe dan daarna onderzoek naar wat er eventueel met het noordelijke deel van het weiland zou moeten gebeuren. Laat de bomen langs de weilanden staan, voor de vogels, de vele natuur die er op af komt, maar ook ter bescherming van de bewoners tegen harde wind, hittestress, en luchtvervuiling en ten behoeve van de onontbeerlijke zuurstof-afgifte.

Meerderheid bewoners voor de kap / 38 handtekeningen

Deze stelling is onjuist. De kap is bij veel bewoners van Molenwijk omstreden. Op de lijst van 38 bewoners welke voor de kap zouden zijn staan 8 bewoners (waaronder wij) welke bezwaren tegen de kap hebben ingediend bij het College B&W. De locatie van de herplant aan de Betuwelaan i.p.v. aan de Forelstraat aan de andere zijde van Molenwijk was het discussie punt. Een aantal bewoners aan Vogelwaarde genoemd in de lijst van 38 zijn geen belanghebbende vanwege de afstand van meer dan 100 meter tot de bomen en daar boven geen direct zicht hebben op de populieren. De vele reacties die wij als bezwaarden hebben ontvangen geven aan dat de mening van de omwonende absoluut niet in meerderheid zijn voor de kap van de gezonde bomen.

Hoogachtend,
J. Esselman (mede namens P.J. Handgraaf)